

Ze vluchtten uit Syrië en richtten hier een eigen bedrijf op. Drie statushouders over hun start-up. ‘Alle kansen grijp ik met beide handen aan.’

tekst Sara Luijters, foto's Marc Driessen

JANA ALHOB SH AL-KHATEEB (23)
statushouder sinds mei 2016.

Start-up: Fashionize.

“De eerste maanden in het azc was ik depressief. Tot ik bedacht dat ik in de eerste plaats een mens ben, geen vluchteling. Ik wilde dingen doen waarvan ik gelukkig word. Ik ging viool spelen voor de kinderen in het centrum en schrijven – in Syrië studeerde ik Engelse literatuur.”

“De vrijheid van een eigen bedrijf heeft me altijd aangesproken. Toen ik hoorde dat ik een cursus ondernemen kon volgen via Delitelab, heb ik mij direct aangemeld. Daar ontwikkelde ik de start-up Fashionize. Daarbij gaan mensen tijdens workshops, met een modeontwerper en een stylist, van hun oude garderobe iets nieuws maken en hun creativiteit de vrije loop laten.”

“Op mijn zestiende had ik een eetstoornis, ik stopte uiteindelijk helemaal met eten en belandde in het ziekenhuis. Toen ik weer gezond was, ontwierp ik een jurk van de stof van mijn oude jurken, een tje waarin ik me wel goed zou voelen en waarmee ik afscheid nam van mijn oude leven. Mooie kleding maakt dat je je zelf-verzekerd voelt, dat beseftte ik nog meer toen ik met niets aankwam in Nederland en moest dragen wat ik kreeg aangereikt.”

“Ik ben gevlucht met mijn vader; ik heb mijn moeder, twee zusjes en echtgenoot achter moeten laten. Dat is zwaar, maar heeft ook voordelen als beginnende ondernemer: ik geef niet snel op, ben flexibel en volwassener. Ik weet dat het leven opeens kan veranderen, van een beetje tegenslag ben ik niet snel meer onder de indruk.”

“Ik wens niemand de reis toe die ik heb moeten maken, maar ik ben blij met alle kansen die ik hier krijg. Naast mijn bedrijfje ga ik nu ook Engelse literatuur studeren en ik wil een boek schrijven. Fictie, want mijn vluchtverhaal heb ik nu wel vaak genoeg verteld.”

Op Manifest: PAX House: PechaKucha talk, 21.15-23.00 uur. Voor data workshops: www.fashionize.me. (Jana zoekt een vast atelier voor de workshops in Amsterdam en Haarlem.)

SAMER AL ADIB (28)
Statushouder sinds april 2015. Start-up:
Radiostation voor Syrische vluchtelingen in Nederland.

“Ik werkte al vijf jaar in Dubai voor het Abu Dhabi Filmfestival toen ik werd opgeroepen voor het

leger in Syrië. Ik weigerde mee te vechten aan de oorlog daar, onschuldige mensen te doden of zelf gedood te worden. Er waren twee opties: of ik kocht mijn dienstplicht af voor 15.000 dollar of ik gaf datzelfde bedrag uit aan mensensmokkelaars. Uit principe koos ik voor het laatste, ik vloog met een vervalst paspoort naar Nederland. Eenmaal op Schiphol kreeg ik vrij snel mijn status en een huurcontract. Via mijn netwerk in Dubai kon ik aan de slag voor het Idfa en werkte ik parttime voor productiemaatschappijen.”

“Culturele organisatie Manifesta vroeg me voor een storytellingproject. Daaruit ontstond, met vier andere Syriërs en hulp van Manifesta, het idee een radiostation voor Syrische vluchtelingen in Nederland op te richten. Zij missen, net als wij, de stem van zangeres Fairuz, vaste

prik in de ochtenduren op de Syrische radio. Maar wat we vooral met het radiostation willen, is Syriërs die net aankomen helpen wegwijs te worden in Nederland, ze stimuleren dingen te ondernemen en het land te leren begrijpen."

"In Dubai was ik geen vluchteling, hier wel. Dat is soms wel lastig, mensen kijken toch anders naar me. Niet mijn eigen geld kunnen verdienen vind ik moeilijk, maar hopelijk komt daar snel verandering in. Niet met het radiostation, want dat is een niet-commercieel project, maar ik wil met mijn broer een foodtruck beginnen en ik werk aan een filmscript over mijn vlucht. Ik ben opgevoed door een moeder die ingenieur is en een vader met een eigen bedrijf; van hen heb ik geleerd te denken in mogelijkheden en die grijp ik liefst met beide handen aan." *Het radiostation wordt tijdens Manifest gelanceerd. PAXHouse: Talkshow, 19.30-20.30 uur; PechaKucha talk, 21.15-23.00 uur.*

NAWRAS ALI (33)

Statushouder sinds november 2014. Startup: Runt met Samuel Tesfay (32) een organisatie die clubs opzet in vluchtelingenkampen in first host countries.

"Toen ik in Nederland arriveerde, na een reis van tien dagen met 250 mensen op een boot, werd ik fantastisch geholpen door allerlei vrijwilligers. Het was mijn wens iets aan deze mensen terug te geven. Ik werkte als vertaler in het azc en hoorde van vrijwilligers dat ze graag Arabisch wilden leren, om beter met de vluchtelingen te kunnen communiceren. Inmiddels heb ik twee cursussen Arabisch gegeven. Ik ben niet toegelaten op Nyenrode, dat voelt als een kans

op een nieuwe toekomst. Als ik uit mijn raam kijk, zie ik het teken van Philips; op een dag hoop ik daar te werken. Op die manier wil ik de schuld afbetalen aan de Nederlandse samenleving voor de jaren dat ik hulp heb gekregen."

'Syrische vluchtelingen missen, net als wij, de stem van zangeres Fairuz, vaste prik 's ochtends op de Syrische radio'

"Tijdens een ondernemerscursus van Deitelab leerde ik Samuel Tesfay kennen, hij is gevlucht uit Eritrea. Hij bedacht Tesfana (Onze hoop), een ngo die we samen runnen. We willen clubs opzetten in vluchtelingenkampen in first host countries, waar nul voorzieningen zijn. Samuel begon als vluchteling in Ethiopië een wielrenclub voor vluchtelingen, ze wonnen zelfs prijzen."

"We willen in de kampen clubs opzetten om vluchtelingen hoop te bieden door ze hun talenten te leren ontdekken en hun dromen te helpen bereiken. Ons doel is in de nabije toekomst steun van de VN te krijgen voor onze plannen om zo meer zichtbaarheid te krijgen."

Informatie: tesfana.sindif.com